

§ 151

Remiss - Regional indelning - tre nya län (SOU 2016:48), Dnr 2016-000247

Sammanfattning

Dagens länsindelning är i de flesta fall flera hundra år gammal. Redan år 1957 pekade Riksdagens revisorer på att länen inte längre framstod som naturligt avgränsade administrativa enheter och allt sedan dess har utredning efter utredning pekat på att den nuvarande länsindelningen har spelat ut sin roll och att en reformering av den regionala samhällsorganisationen är angelägen. Under de senaste decennierna har också tre större ändringar i länsindelningen genomförts. Bland annat lade 1998, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs samt Skaraborgs län samman till Västra Götalands län. De i dag största länen har redan genomfört en indelningsreform och över hälften av Sveriges befolkning bor i dessa tre län, medan mindre än hälften, bor i 18 län.

Den kraftiga obalansen i den regionala samhällsorganisationen har gett Stockholm, Skåne och Västra Götaland fördelar genom att man har stora administrativa resurser och en kunskapsmässig plattform vid såväl regionala som nationella prioriteringsdiskussioner. Regeringen har därför bemyndigat statsrådet Ardalan Shekarabi att tillkalla en kommitté, Indelningskommittén, med uppgift att föreslå en ny indelning av län och landsting. För att ta vara på hela landets resurser och skapa förutsättningar för utveckling och tillväxt i hela landet är kommitténs bedömning att sex regioner skapar en sådan utvecklingskraft att tillväxt kan ske i hela landet. En indelning i sex län och landsting ger möjligheter för alla delar i de nya länen både att utvecklas och att få del av den gemensamma utvecklingen samt bidra till den nationella tillväxten och den lokala välfärden.

I kommitténs direktiv framgår att ett slutbetänkande ska lämnas senast den 31 augusti 2017 för ett ikraftträdande 2023. Om kommittén finner att det är möjligt att genomföra en eller flera indelningsändringar som kan träda i kraft den 1 januari 2019 ska ett delbetänkande lämnas senast den 30 juni 2016. I detta delbetänkande lämnas sådana förslag som, för landstingens del, kan träda i kraft den 1 januari 2019. Efter dialog med politiska företrädare i de berörda länen, finns olika uppfattningar om såväl reformen som helhet som om tidpunkten för ikraftträdandet. I vissa län finns en bred parlamentarisk majoritet för en indelningsändring och en stark önskan om ett ikraftträdande 2019. I vissa län finns tveksamheter kring om ett ikraftträdande bör ske 2019 eller 2023. En aspekt som berörts är de utmaningar det innebär att bedriva en effektiv verksamhet i en organisation som under lång tid vet att man kommer vara föremål för förändringar. Många har också lyft fram den problematik som det kan innebära att verksamheten under lång tid leds av indelningsdelegerade.

Kommittén bedömer som helhet att det finns en acceptans i de berörda länen för en indelningsändring med ikraftträdande 2019. Kommittén föreslår nedanstående tre indelningsändringar och kommer att återkomma till återstående nya län i forts. § 151

Ordförandes signatur.....

Justerandes signatur .....

slutbetänkandet. *Norrlands län*, en sammanläggning av de fyra nordligaste länen, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län och landstingen i dessa län. *Svealands län*, bestående av dagens Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län. *Västra Götalands län*, förslag om att dagens Västra Götalands län och Värmlands län läggs samman i ett nytt Västra Götalands län.

En ändrad länsindelning innebär även en ändrad organisation för länsstyrelserna. Färre länsstyrelser innebär även större länsstyrelser med ansvar för en större yta och bättre förutsättningar för att bedriva en effektiv och likvärdig verksamhet.

I följande översyn av remissen har remissyttrande från Västra Götalandsregionen beaktats. Västra Götalandsregionen ställer sig bakom kommitténs förslag i allt väsentligt. Västra Götalandsregionen har i olika sammanhang framhållit att det finns behov av att Sverige delas in i färre och större regioner för att kunna möta framtida utmaningar. Detta gäller såväl inom området regional utveckling som inom de traditionella landstingsverksamheterna.

Kommittén föreslår att Landstinget i Värmland och Västra Götalandsregionen ska bilda en ny region. Västra Götalandsregionen delar kommitténs bedömning om att detta i så fall bör ske från och med 2019 men vill också poängtera att en regionindelning som delar på arbetsmarknadsregioner kan hämma utvecklingen i regionen och landet varför det hade varit naturligt att hela eller delar av Hallands län varit del i det nya Västra Götaland 2019. Även utgångspunkten att utgå från befintliga samverkansmönster talar starkt för detta. Regionens uppfattning är därför att arbetet med att bilda en ny region ska ske vid ett tillfälle och ser därför negativt på kommitténs förslag om att en ny indelning ska ske i två steg. Dessutom understryks nödvändigheten av bra samverkan med kommunerna under processen med att bilda en ny region och erfarenhet finns från bildandet av Västra Götalandsregionen.

Regionen instämmer även i kommitténs förslag om att nuvarande valkretsar i Västra Götaland för val till riksdagen inte ändras och att Värmland blir en valkrets.

Kommunstyrelsens beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom Västra Götalandsregionens yttrande enligt ovan samt med komplettering i form av att det i en större region blir ännu viktigare att säkerställa en god samverkan med kommunerna samt att även tillväxt och utveckling särskilt värnas i de mindre orterna utanför storstad eller huvudcentra.

Expedieras:
Finansdepartementet

Ordförandes signatur.....

Justerandes signatur .....